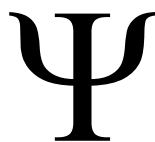

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Výročná správa za rok 2007

Bratislava, január 2008

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHĽAD ORGANIZÁCIE	4
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE	6
4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY	12
5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	13
6. PERSONÁLNE OTÁZKY	17
7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA	19
8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2007	19
9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	20

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Adresa: Trnavská cesta 112, 821 02 Bratislava

Rezort: Ministerstvo školstva SR

Telefón/fax: 02/ 4342 0973

e-mail: vudpap@nexta.sk; vudpap@vudpap.sk

web. stránka: www.vudpap.sk

Riaditeľ: PhDr. Ľubomír Páleník, CSc.

Riaditeľská rada: Mgr. Alena Kopányiová – *vedecký tajomník*
PhDr. Eva Farkašová, CSc.
PhDr. Tomáš Kováč, CSc.
PhDr. Štefan Matula
PhDr. Magdaléna Špotáková, CSc.
PhDr. Katarína Zborteková
Ing. Mária Nemčeková – *vedúca THÚ*
Marianna Kuzmová – *personalistka*

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Elokované pracoviská:

Detské centrum VÚDPaP, Cyprichova 42, 831 05 Bratislava

Metodicko-výskumný kabinet výchovného a psychologického poradenstva a prevencie,
Západná 2, 821 01 Bratislava

Hlavné činnosti:

Komplexné skúmanie psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii

Psychologické služby orgánom štátnej správy

Starostlivosť o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Koordinácia činnosti systému poradenských zariadení v rezorte školstva

Organizovanie seminárov, kurzov, výcvikov a školení

Expertízna a posudzovateľská činnosť

Poradenské služby

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHĽAD ORGANIZÁCIE

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP) je jediným vedecko-výskumným pracoviskom v Slovenskej republike zaoberajúcim sa problematikou psychického vývinu detí a mládeže. Pôsobí od roku 1964, v rokoch 1968-92 mal vo vtedajšom Československu federálnu pôsobnosť. V minulom zriadení mohli podobné organizácie vzniknúť okrem akadémie vied iba ako rezortné výskumné ústavy. Pretože ústavy SAV boli prednostne zamerané na tzv. základný výskum a v oblasti psychického vývinu dieťaťa v procese výchovy a vzdelávania vyvstala potreba výskum zamerať aj aplikačne (na pomoc pri optimalizácii vývinu detí tak väčšinovej populácie, ako aj rôznych minoritných skupín, najmä detí s postihnutím), vznikol ústav ako rezortné vedecko-výskumné pracovisko Ministerstva školstva. Konštituovanie ústavu bolo podmienené aj skutočnosťou, že primárnym poslaním ústavov SAV je získať vedecké poznatky a predkladať ich odbornej verejnosti, zatiaľ čo poslaním rezortných vedecko-výskumných ústavov je takéto poznatky nielen zhromažďovať, ale ich aj pretvárať do podoby využiteľnej priamo v pôsobnosti tohto rezortu. Prednosťou rezortných ústavov je skrátenie cyklu výskum – vývoj – výroba – využitie a tiež aktuálnosť riešených problémov určovaná spoločenskou objednávkou. Odberateľom a užívateľom produktov Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie je predovšetkým Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, ďalej školy a školské zariadenia v jeho pôsobnosti. Pochopiteľne, ústav poskytuje výsledky svojej práce aj iným rezortom (najmä zdravotníctvu, rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, ale aj vnútra a spravodlivosti). Okrem orgánov decíznej sféry využívajú výsledky práce ústavu pedagogickí a poradenskí pracovníci, odborníci a dobrovoľníci zaoberajúci sa prácou s deťmi a mládežou v štátnom sektore, verejnoprospešných službách i v mimovládnych organizáciách. Výsledky výskumov dotvárajú poznatkovú základňu psychologickéj vedy, slúžia vedeckej komunite a ostatnej odbornej verejnosti. Sú dôležitým zdrojom informácií pre vysokoškolských študentov psychológie, špeciálnej, liečebnej a sociálnej pedagogiky. Významné sú aj aktivity ústavu zamerané priamo na pomoc deťom so špeciálnymi edukačnými potrebami a ich rodinám i osvetové aktivity pre laickú verejnosť.

Poslanie ústavu je podrobne definované v jeho štatúte, na tomto mieste uvedieme najdôležitejšie úlohy:

- a. Komplexný výskum psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii, skúmanie podmienok vývinu a možností jeho optimalizácie v rodine, škole i ďalších zariadeniach a inštitúciách, porovnávanie výskumných zistení s údajmi z iných krajín.
- b. Metodické a odborné usmerňovanie a supervízia systému poradenských zariadení v školstve (Pedagogicko-psychologických poradní a Centier výchovnej a psychologickéj prevencie) definovaných zákonom č. 279/1993 Z.z.
- c. Experimentálne overovanie modelov starostlivosti o postihnuté a nadané deti, modelov prevencie pred nežiaducimi sociálnopatologickými javmi, modelov edukácie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómskych detí) a modelov konkrétnych diagnostických, edukačných a terapeutických postupov.
- d. Vydávanie odborného periodika *Psychológia a patopsychológia dieťaťa* a neperiodických odborných publikácií.
- e. Expertízna činnosť pre MŠ SR a ďalšie orgány štátnej správy, vypracúvanie návrhov na zlepšenie starostlivosti o deti a mládež v podmienkach škôl a školských zariadení.

Strednodobý výhľad

V roku 2008 bude pokračovať riešenie troch úloh schválených Vedeckou grantovou agentúrou MŠ SR a SAV s trojročnou riešiteľskou dobou 2006 – 2008. Začne sa riešenie úlohy schválenej Vedeckou grantovou agentúrou MŠ SR a SAV na roky 2008 – 2010. Zároveň sa budú riešiť inštitucionálne úlohy podľa Plánu hlavných úloh, ktorý bude doplnený o úlohy plynúce z potrieb školského rezortu pri realizácii Programového vyhlásenia vlády SR pre oblasť školstva a z aktualizovaných téz Národného programu výchovy a vzdelávania. Výskumné i nevýskumné úlohy obsahovo nadviažu na doteraz riešené otázky, pričom v centre pozornosti bude stáť problematika detí s postihnutím, nadaných a talentovaných detí, prevencie sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, násilie s prvkami extrémizmu, záškoláctvo, závislosti), psychologického, výchovného poradenstva a vo všeobecnosti kvality života mladej generácie v kontexte postulátov *Pozitívnej psychológie*. Ústav bude i naďalej vydávať odborný časopis **Psychológia a patopsychológia dieťaťa**, ktorý jej jediným psychologickým periodikom vychádzajúcim v slovenskom jazyku. Zvýšená pozornosť sa bude venovať problematike rómskych detí v súlade s požiadavkami EÚ v tejto oblasti (pokračujúca implementácia nástroja diferenciálnej diagnostiky na odlišenie sociálneho a intelektového zaostávania rómskych detí do praxe poradenských zariadení v školstve a vyhodnocovanie jej efektívnosti, gestorovanie projektu integrácie rómskych detí v oblasti vzdelávania a zlepšenia životných podmienok, zvyšovanie ich kognitívnych a najmä sociálnych kompetencií), ďalej problematike zvyšovania kvalifikácie a odbornosti pracovníkov poradenských a preventívnych zariadení v školstve a ich supervízie (jednorazové školiace semináre i dlhodobé sociálno-psychologické výcviky) a tiež problémom kariérového poradenstva mladej generácie so zámerom zvyšovania zamestnanosti mladých ľudí v súlade s ich predpokladmi i požiadavkami trhu práce. Dôležitou agendou ústavu bude plnenie úloh plynúcich z uznesenia vlády SR č. 283/2007 k návrhu koncepcie pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe.

V zmysle uznesenia vlády č. 1370/2002 uzatvára VÚDPaP v roku 2008 s Ministerstvom školstva už po šiesty raz kontrakt na riešenie úloh, ktorý umožňuje lepšiu kontrolu ich plnenia i kontrolu vynaložených finančných prostriedkov. Vzhľadom na charakter a zameranie činnosti ústavu sú nakontraktované prostriedky hlavným zdrojom financovania prevádzky VÚDPaP-u.

Okrem kontraktovaných úloh bude ústav v nasledujúcom roku pokračovať v riešení projektu *Na pomoc kariérovému poradenstvu pre žiakov a študentov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ako prevencia ich marginalizácie na trhu práce*, na ktorý získal prostriedky z Európskeho sociálneho fondu vo forme nenávratného finančného príspevku v rámci Sektorového operačného programu Ľudské zdroje.

S ohľadom na dlhoročné skúsenosti a poznatkový potenciál ústavu v oblasti výskumu psychických a edukačných špecifik mimoriadne nadaných detí je VÚDPaP poverený koordináciou a odbornou gesciou starostlivosti o nadané a talentované deti a mládež v SR. Súčasťou tohto zamerania je v ústave vypracovaná koncepcia rozvoja nadanej a talentovanej mládeže v súlade s úlohou č.5 I. Akčného plánu Vzdelávanie a zamestnanosť, ktorá vyplýva z uznesenia vlády SR č. 557/2005.

Ústav bude gestorovať a realizovať relevantné úlohy v zmysle Akčného plánu rezortu školstva k Národnému programu boja proti drogám vrátane medzinárodných prieskumov ESPAD (zameraného na drogovú závislosť) a TAD (zameraného na závislosti na tabaku a alkohole). Oba prieskumy sú koordinované vládou SR v zmysle jej uznesenia č. 498/2005 a č. 289/2004.

Ústav bude gestorovať a realizovať úlohy rezortu školstva plynúce zo Stratégie prevencie kriminality v SR v zmysle uznesenia vlády č. 286/2003.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE
K O N T R A K T
uzavretý medzi
Ministerstvom školstva SR
a
Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie
na riešenie vedecko-výskumných úloh v roku 2007

Kontrakt nie je zmluvou v zmysle právneho úkonu, ale plánovacím a organizačným aktom vymedzujúcim organizačné, obsahové, finančné a iné vzťahy medzi ústredným orgánom štátnej správy a ústredne riadenou organizáciou.

I.
ÚČASTNÍCI KONTRAKTU

Zadávatel' Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
ako ústredný orgán štátnej správy podľa zákona NR SR
č.575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii
ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov
Sídlo Stromová 1, 813 30 Bratislava
Štatutárny zástupca Prof. Ing. Ján Mikolaj, CSc., minister
IČO 164 381
(ďalej len „MŠ SR“)

a

Riešiteľ Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Sídlo Trnavská 112, 821 02 Bratislava
Štatutárny zástupca PhDr. Ľubomír Páleník, CSc., riaditeľ
IČO 681 385
(ďalej len „VÚDPaP“)

II. TRVANIE KONTRAKTU

Kontrakt sa uzatvára na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2007.

III. PRÁVA A POVINNOSTI ZÚČASTNENÝCH STRÁN

1. MŠ SR sa zaväzuje:
  - a) zabezpečiť financovanie predmetu činnosti uvedeného v článku IV.,
  - b) v prípade potreby poskytnúť odbornú pomoc, informácie a štatistické údaje, ktorými disponuje MŠ (i ústredne riadené organizácie v jeho pôsobnosti) na riešenie úloh,
  - c) včas informovať riešiteľa o zmenách v zadaní úloh.
2. MŠ SR má právo:
  - d) vykonávať priebežné kontroly plnenia úloh dohodnutých v kontrakte,
  - e) priebežne hodnotiť plnenie úloh.
3. VÚDPaP sa zaväzuje:
  - f) riadne a v požadovanej kvalite a podľa termínov stanovených Plánom hlavných úloh VÚDPaP na rok 2007 odovzdať výstupy riešenia úloh,
  - g) dodržať celoročný rozpočet dohodnutý kontraktom a neprekročiť náklady stanovené na riešenie jednotlivých úloh,
  - h) včas informovať zadávateľa o problémoch, ktoré sa vyskytli v priebehu riešenia úloh.
4. VÚDPaP má právo:
  - i) získať od zadávateľa všetky údaje potrebné na riešenie alebo overenie výsledkov riešenia jednotlivých úloh, ktorými disponuje MŠ SR (i ústredne riadené organizácie v jeho pôsobnosti),
  - j) požadovať od zadávateľa, aby na prezentáciu a realizáciu získaných výsledkov vytvoril v rámci možností vyplývajúcich z výšky rozpočtových finančných prostriedkov primerané podmienky.

IV. PREDMET ČINNOSTI

1. Predmet činnosti riešiteľa na dobu trvania kontraktu vychádza z Národného programu výchovy a vzdelávania (Milénium), Programového vyhlásenia vlády SR a aktuálnych potrieb školskej politiky pri realizovaní zámerov oboch dokumentov.
2. Úlohy VÚDPaP sa podľa užívateľa členia do dvoch hlavných kategórií:
  - a) úlohy na priamu objednávku zadávateľa, MŠ SR je kľúčový užívateľ,
  - b) úlohy, resp. služby na základe požiadavky zadávateľa, pričom užívateľom sú právnické i fyzické osoby, a to aj mimo rezortu školstva (úlohy nadrezortného významu a spoločensko-prospešné služby).

3. Členenie úloh	Kapacita v čh	Sk (tis.)
a) Úlohy na priamu objednávku zadávateľa		
- úlohy schválené Vedeckou grantovou agentúrou (VEGA)	35 700	6 888
- úlohy zadané Sekciou regionálneho školstva	34 800	6 714
b) Úlohy, resp. služby na základe požiadavky zadávateľa		

- užívateľmi sú právnické osoby (školy, školské zariadenia a ich zamestnanci). 18 200 3 511
  - užívateľmi sú fyzické osoby (deti so špeciálnymi edukačnými potrebami – nadané deti, deti s rôznymi druhmi postihnutia a ich rodiny). 12 300 2 373
4. Účastníci kontraktu sa dohodli na riešení úloh, resp. poskytovaní služieb v čase trvania kontraktu v nasledujúcom rozsahu:

Por.č.	Úloha, resp. služba	Kapacita v čh	Sk (tis.)
<i>4.1. Úlohy schválené Vedeckou grantovou agentúrou</i>			
4.1.1.	Metódy evalvácie poradenských zariadení a preventívnych programov v integrovanom systéme preventívnej a poradenskej psychologickej starostlivosti o deti a mládež	13 500	2 605
4.1.2.	Sociálna začlenenosť detí s narušenou komunikačnou schopnosťou a možnosti jej ovplyvňovania v procese školskej integrácie	7 600	1 467
4.1.3.	Spokojnosť so životom a sebaocenenie u intaktných a hendikepovaných detí a adolescentov z pohľadu pozitívnej psychológie a možnosti psychologickej intervencie	14 600	2 816
<i>4.2. Úlohy zadané Sekciou regionálneho školstva</i>			
4.2.1.	Koordinácia a metodická podpora aktivít zameraných na rozvoj nadania detí a mládeže	7 200	1 389
4.2.2.	Metodické vedenie a koordinácia práce školských zariadení pôsobiacich v oblasti výchovného a psychologického poradenstva a prevencie	14 200	2 739
4.2.3.	Vydávanie časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa	5 300	1 023
4.2.4.	Špecifiká kognitívneho vývinu rómskych detí	4 500	869
4.2.5.	Preventívne programy kariérového poradenstva pre deti a mládež so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	3 600	694
<i>4.3. Úlohy na základe požiadavky zadávateľa, ktorých užívateľom sú právnické osoby (školy, školské zariadenia a ich zamestnanci)</i>			
4.3.1.	Implementácia individuálneho reedukačného programu do rutínnej praxe diagnostických centier a reedukačných domovov	2 800	540
4.3.2.	Odborné lektorské kapacity Metodicko-pedagogickým centrom pre oblasť psychologických služieb učiteľom, výchovným poradcom, školským psychologom a špeciálnym pedagógom	2 500	482

4.3.3. Optimalizácia edukačných postupov u rómskych žiakov	5 100	984
4.3.4. Adaptácia a vytvorenie slovenských noriem neverbálneho intelligenčného testu pre deti predškolského a mladšieho školského veku	7 100	1 370
4.3.5. Interdisciplinárna konferencia s medzinárodnou účasťou Dieťa v ohrození XVI.	700	135

4.4. Úlohy na základe požiadavky zadávateľa, ktorých užívateľom sú fyzické osoby (deti so špeciálnymi edukačnými potrebami – nadané deti a deti s rôznymi druhmi postihnutia a ich rodiny, poslucháči psychológie, sociálnej práce a pedagogických odborov)

4.4.1. Detské centrum - starostlivosť o deti so špeciálnymi edukačnými potrebami	6 200	1 196
4.4.2. Psychologická poradňa pri VÚDPaP	500	97
4.4.3. Zariadenie dennej výchovnej a vzdelávacej starostlivosti	3 900	752
4.4.4. Spracovávanie rešerší a informácií z oblasti vývinovej psychológie, patopsychológie a sociálnych služieb	1 700	328

5. Celkový objem kontraktom dohodnutých prác podľa čl. IV. predstavuje 101 000 človekohodín.
6. Podrobnejší rozpis úloh, činností a poskytovaných služieb (anotácie, zodpovední riešitelia, termín ukončenia) za jednotlivé tematické oblasti bude uvedený v Pláne hlavných úloh VÚDPaP na rok 2007.

V.

SPÔSOB A TERMÍN VYHODNOTENIA KONTRAKTU

1. Priebežné hodnotenia plnenia úloh kontraktu sa uskutočnia na zasadnutiach Ústavnej rady VÚDPaP každý štvrtý rok najneskôr do 25. dňa nasledujúceho mesiaca po uplynutí príslušného štvrtého roka za prítomnosti zástupcov MŠ SR.
2. Plnenie úloh vyplývajúcich z kontraktu zadávateľ vyhodnotí po uplynutí doby trvania kontraktu v apríli nasledujúceho roku.

VI.

PLATOBNÉ PODMIENKY

1. Objem prostriedkov určených na vedecko-výskumnú činnosť sa stanovuje na základe rozpočtu MŠ SR schváleného vládou SR a parlamentom SR.
2. Celková hodnota prác podľa čl. IV je stanovená vo výške 19 486 tis. Sk.
3. Zadávateľ si vyhradzuje právo znížiť sumu uvedenú v článku VI. v bode 2 až o 10%. Desiatpercentná suma predstavuje rezervu zadávateľa, ktorú môže použiť na pokrytie zníženia sumy rozpočtovanej vládou pre riešiteľa v dôsledku regulačných opatrení.
4. V prípade, ak zníženie sumy uvedenej v čl. VI. v bode 2 bude predstavovať menej ako 5% dohodnutej ceny prác na dobu trvania kontraktu, riešiteľ bude riešiť úlohy bez zmeny plánu. Ak bude zníženie uvedenej sumy vyššie ako 5%, účastnícke strany vypracujú

dodatok ku kontraktu pozmeňujúci rozsah predmetu činnosti stanovený v čl. IV. kontraktu.

5. Pri poskytovaní finančných prostriedkov určených realizátorovi kontraktu podľa odseku 2 bude MŠ SR postupovať v súlade s § 8 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
6. Vzhľadom na vedecko-výskumný charakter úloh sa podľa dosiaľ zaužívaného spôsobu určuje kalkulácia práce riešiteľa v človeko-hodinách (čh).
7. Cena práce riešiteľa za človeko-hodinu v roku 2007 sa stanovuje na 192,93 Sk/čh. Kalkulácia ceny človeko-hodiny vychádza z nákladov riešiteľa, ktoré zahŕňajú priamu mzdu na zamestnanca, ostatné priame náklady a režijné náklady ústavu.

VII.

ZVEREJNENIE KONTRAKTU A VEREJNÝ ODPOČET

1. Tento kontrakt uverejnia obidve zúčastnené strany na svojich internetových stránkach do 7 dní od jeho podpisu. Záverečnú správu o plnení kontraktu uverejnia obidve strany na svojich internetových stránkach do 15. mája 2008.
2. Verejný odpočet plnenia úloh kontraktu a zverejnenie finančnej správy sa uskutočnia po vypracovaní a predložení zákonom stanovenej záverečnej správy o hospodárení.

Bratislava, dňa:

Za Ministerstvo školstva SR:

Za VÚDPaP:

.....
Prof. Ing. Ján Mikolaj, CSc.
minister školstva

.....
PhDr. Ľubomír Páleník, CSc.
riaditeľ VÚDPaP

Plnenie kontraktovaných úloh sa realizovalo nasledovnými aktivitami: výskumnými, prieskumnými a publikačnými aktivitami (konštrukcia výskumných a psychodiagnostických metodík, ich overenie a štandardizácia, vyhodnotenie nimi získaných údajov, štatistické spracovanie a publikovanie výsledkov v odborných periodikách i na odborných podujatiach), ďalej školiacimi, supervíznymi, expertíznymi, lektorskými, koordinačnými, metodickými a organizačnými aktivitami (vzdelávanie pracovníkov škôl a školských zariadení, tvorba metodických materiálov a čiastočne i ZPD – pre mimoriadne nadané deti i pre jazykovo nadané deti) a tiež aktivitami zameranými na konkrétnu pomoc deťom so

špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami - postihnuté deti, deti mimoriadne nadané a talentované a ich rodičia (diagnostika a terapia hendikepovaných detí i detí postihnutých a ohrozených sociálnou patológiou – od porúch správania až po závislosti). Uvedené aktivity boli mnohokrát realizované v spolupráci so zahraničnými inštitúciami. Skúmanie kvality života mladej generácie a identifikovanie podmieňujúcich činiteľov sa realizovalo v koordinácii s Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně. Prevencia negatívneho sociálneho správania sa uskutočňuje v spolupráci s Netherlands Institute of Mental Health and Addiction. Medzinárodné prieskumy ESPAD a TAD (zamerané na drogovú závislosť a závislosť od tabaku) sú realizované v spolupráci s Katalánskou vládou v Španielsku (Generalitat de Catalunya, Departament de Salut). Výskum nadaných detí sa realizuje v súčinnosti s Fakultou sociálnych štúdií Masarykovy University (Centrum výzkumu vývoje osobnosti a etnicity), s Európskou radou pre vysoké schopnosti (European council for high ability - ECHA) a s Rakúskym centrom pre podporu a výskum nadania (Oesterreichische Zentrum fuer Begabungfoerderung und Begabungsforschung). Koordinácia činnosti poradenských zariadení v školstve využíva poznatky medzinárodnej poradenskej organizácie IRTA (International Round Table and Counselling) a Institutu pedagogicko-psychologického paradenství (IPPP Praha). Úprava a štandardizácia inteligenčných testov (IST 2000 R, SON-R) na slovenské pomery sa konala v spolupráci s nemeckým nakladateľstvom a vydavateľom psychodiagnostických testov HOGREFE a s českým TESTCENTRUM Praha. Aj v plnení ostatných úloh pracovníci využívali prepojenie ústavu na zahraničné pracoviská – Českomoravská psychologická spoločnosť (Sekce psychologie zdraví), Lehrstuhl fur Sportpsychologie der Technische Universität Muenchen, Zauralskij Universitet Jekaterinburg.

Priebežné plnenie kontraktovaných úloh i vynakladanie finančných prostriedkov priznaných na ich plnenie bolo hodnotené v štvrtročných intervaloch za prítomnosti zástupcov MŠ SR (čl. V., bod 1 kontraktu). Záverečné vyhodnotenie kontraktu bude predložené na posúdenie MŠ SR najneskôr v apríli 2008 (č. V., bod 2 kontraktu).

Hodnotenie plnenia kontraktovaných úloh

- úlohy s termínom ukončenia v roku 2007 boli splnené
- ostatné úlohy boli riešené v súlade s termínmi uvedenými v Pláne hlavných úloh ústavu
- kvalitu ukončených výskumných úloh posudzuje Vedecká grantová agentúra (v prípade grantových projektov) alebo oponentské konanie (v prípade inštitucionálnych úloh)
- kvalitu nevýskumných úloh určoval stupeň akceptácie zo strany zriaďovateľského rezortu, škôl a školských zariadení ako aj zo strany užívateľskej verejnosti (postihnutých detí a ich rodičov)
- finančné prostriedky poskytnuté zriaďovateľským rezortom boli použité na plnenie jednotlivých úloh v súlade s kontraktom.

4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

V roku 2007 ústav riešil úlohy zakotvené v Pláne hlavných úloh, ktorý bol schválený Operatívnou poradou generálneho riaditeľa sekcie regionálneho školstva. V Pláne bolo zaradených 14 výskumných a 15 nevýskumných úloh. Mimo plánu plnili pracovníci VÚDPaP 5 operatívnych úloh. Činnosti na jednotlivých úlohách Plánu hlavných úloh, výsledky a produkty sú uvedené v Prílohe 1 a Prílohe 2.

Kvôli prehľadnosti sú jednotlivé úlohy v nasledujúcich riadkoch združené do štyroch nosných kategórií úloh podľa troch rozhodujúcich kritérií: charakter úlohy, zadávateľ a odberateľ (cieľová skupina). Tieto kategórie zároveň odzrkadľujú jednak základné zameranie ústavu stanovené v jeho štatúte a jednak aktuálnu požiadavku zriaďovateľského rezortu a školskej praxe. Pri každej kategórii sú uvedené výdavky v sumári osobných nákladov, služieb a nákupov i percentuálne vyjadrenie zastúpenia jednotlivých kategórií z celkových výdavkov ústavu. Takéto členenie identifikuje úlohy, ktoré majú priority v štruktúre činnosti ústavu. Uvedené sú tiež náklady pracovného času na riešenie úloh vyjadrené v človeko-hodinách (čh). Pridelené kapitálové prostriedky v hodnote 3 600 tis. Sk boli viazané na prestavbu budovy ústavu na Cyprichovej ulici 42 a na nákup strojov i zariadení (počítačová technika, reprotchnika).

	tis.Sk	%	tis.čh
1. Úlohy zamerané na základný výskum a rozvoj vlastnej psychologickéj disciplíny schválené Vedeckou grantovou agentúrou (VEGA)	6 888	35,35	35,70
2. Úlohy zadané sekciou regionálneho školstva MŠ SR, ktorých odberateľom sú odbory a oddelenia sekcie	6 714	34,46	34,80
3. Úlohy zadané sekciou regionálneho školstva MŠ SR, ktorých produkty využívajú právnické osoby (školy a školské zariadenia)	3 511	18,01	18,20
4. Úlohy a služby, ktorých užívateľom sú fyzické osoby (deti so špeciálnymi edukačnými potrebami)	2 373	12,17	12,30

V priebehu roka bol rozpočet upravený a navýšený o čiastku 586 tis. Sk, ktoré boli vynaložené na riešenie 5 neplánovaných operatívnych úloh.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Komentár k rozpočtu

VÚDPaP je organizácia hospodáriaca na báze príspevku, ktorý je najväčším zdrojom jej financovania. Vzhľadom na charakter jeho činnosti – veda a výskum v oblasti psychického vývinu dieťaťa, poskytovanie psychologických služieb v rezorte školstva – sú ostatné príjmy limitované.

Celkové príjmy – sú vo výške 22 397 tis. Sk. Prevádzková dotácia zo štátneho rozpočtu predstavuje 20 072 tis. Sk. Ostatné príjmy vo výške 1 588 tis. Sk predstavujú príjmy za vydávanie odborného časopisu, príjmy zo štátneho fondu (Protidrogový fond) za služby v oblasti prevencie drogových závislostí a príjmy z Európskeho sociálneho fondu na riešenie dvoch projektov.

Náklady na hlavnú činnosť – predstavujú všetky druhy nákladov, ktoré boli hradené z príspevku financovaného štátnym rozpočtom i zo získaných prostriedkov a tržieb vo výške 22 254 tis. Sk.

Spotrebované nákupy – pozostávajú zo spotrebovaného materiálu na prevádzku ústavu, energie, pohonných hmôt, odbornej literatúry a časopisov, pomôcok pre prácu s deťmi v Detskom centre.

Služby – pozostávajú z nákladov za prenájom kancelárskych priestorov, za opravy a údržbu výpočtovej a kancelárskej techniky, z telekomunikačných a poštových poplatkov, z nákladov na pracovné cesty, školenia a semináre.

Osobné náklady – pozostávajú z vyplatených miezd a odmien a zo zákonných odvodov do poisťovní.

Ostatné náklady - zahŕňajú bankové poplatky, poistenie majetku a iné poplatky.

V roku 2007 ústav hospodáril so ziskom 125 tis. Sk.

Číslo kapitoly/IČO organizácie: 00681385

Názov kapitoly/organizácie: VÚDPaP Bratislava

Príloha k položke 641 – Bežné transfery na rovnakej vládnej úrovni k podpoložke 641001 (v tis.Sk) k 31.12.2007

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2006		Skutočnosť 2006		Schválený rozpočet 2007		Skutočnosť 2007					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
A	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Výnosy z hlavnej činnosti príspevkovej organizácie celkom	1	18 764	18 764	22 288	19 363	19 586	19 486	22 379	20 072				
Z toho: prevádzkové dotácie-transfery na činnosť (691)	2	18 764	18 764	20 898	19 363	19 486	19 486	20 791	20 072				
- tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb (601 + 602)	3			244	-	100		299					
z toho tržby z prenájmu	4												
- iné ostatné výnosy (649) + 644	5			1 146	-			1 289					
z toho: použitie prostr. fondu reprodukcie a rezervného fondu na úhradu nákladov zo štátnych fondov	6												
od iných organizácií z prostriedkov štátneho rozpočtu	8			1 105	-			1 289					
-tržby z predaja nehmotného a hmotného investičného majetku (651)	9												
Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie	10	18 043	18 764	22 247	19 363	19 586	19 486	22 254	20 072				
V tom: - spotrebované nákupy (50)	11	1 024	1 024	1 218	935	1 110	1 110	1 049	922				
z toho: spotreba materiálu (501)	12	714	714	866	583	725	725	800	673				
z toho: kancelárske potreby	13	70	70	108	61	90	90	140	86				
pohonné hmoty	14	80	80	67	67	65	65	62	62				

Číslo kapitoly/IČO organizácie: 00681385

Názov kapitoly/organizácie: VÚDPaP Bratislava

Príloha k položke 641 – Bežné transfery na rovnakej vládnej úrovni k podpoložke 641001 (v tis.Sk)

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2006		Skutočnosť 2006		Schválený rozpočet 2007		Skutočnosť 2007					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
drobný hmotný majetok	15	100	100	307	86	125	125	125	123				
spotreba energie (502)	16	310	310	352	352	385	385	249	249				
predaný tovar (504)	17												
- služby (51)	18	2 420	2 420	2 619	1 849	2 071	1 971	2 549	1 991				
z toho: opravy a údržba (511)	19	140	140	99	94	139	139	132	132				
cestovné (512)	20	300	300	357	201	243	243	350	198				
náklady na reprezentáciu (513)	21			4	3			2	2				
ostatné služby (518)	22	1 980	1 980	2 159	1 551	1 689	1 589	2 065	1 659				
z toho: výkony spojov	23	400	400	347	315	400	400	397	357				
nájomné	24	720	720	755	755	814	814	794	794				
drobný nehmotný inv.majetok	25			158	11			42	42				
- osobné náklady (52)	26	1523 2	15 232	17 652	16 065	16 272	16 272	17 557	16 302				
z toho: mzdové (521)	27	1098 4	10 984	13 280	11 697	11 716	11 716	13 112	11 857				
z toho: na základe dohôd o prácach vykonáv. mimo prac.pomeru	28	313	313	1 908	325	405	405	1 452	232				
náklady na soc.poistenie (524 + 525)	29	3 730	3 730	3 817	3 813	3 953	3 953	3 887	3 887				

Číslo kapitoly:
 Názov kapitoly
 Príloha k položke

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2006		Skutočnosť 2006		Schválený rozpočet 2007		Skutočnosť 2007					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
sociálne náklady (527 + 528)	30	518	518	555	555	603	603	558	558				
z toho: príspevok na stravovanie	31	418	418	447	447	495	495	446	446				
- dane a poplatky (53)	32	10	10	18	18	13	13	12	12				
- ostatné náklady (54)	33	78	78	98	98	120	120	168	166				
- odpisy, predaný majetok a rezervy (55)	34	-	-	642	398			919	678				
z toho: odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku (551)	35			642	398			919	678				
zostatková cena predaného nehmotného a hmotného inv.majetku (552)	36												
Hospodársky výsledok (r. 1 – r. 10)	37	0	0	+	0	0	0	+	0				
				41				125					
Odvody spolu	38												
z toho odvod z činnosti z r. 37)	39												
Odpisy (neuplatnené v nákladoch z dôvodu pozastavenia a odpisovania)	40												

PERSONÁLNE OTÁZKY

VÚDPaP sa organizačne člení na 6 úsekov:

Úsek riaditeľa - organizuje celkový chod ústavu. Zabezpečuje komunikáciu smerom dovnútra, styk so zriaďovateľom a s inými vedeckovýskumnými inštitúciami i so školami a školskými zariadeniami.

Úsek výskumu - plní hlavné poslanie ústavu, ktorou je vedeckovýskumná činnosť v oblasti psychického vývinu dieťaťa v norme i patológii. Nadobudnutými vedeckými poznatkami prispieva k tvorbe teórií a koncepcií v psychológii. Zovšeobecnenia získaných výsledkov predkladá vo forme metodických materiálov, expertíz a odporúčaní štátnym orgánom a inštitúciami, v pôsobnosti ktorých je starostlivosť o mladú generáciu.

Informačno-edičné stredisko - realizuje informačné služby pre oblasť detskej psychológie, patopsychológie a sociálnej patológie. V odbornej knižnici poskytuje výpožičné služby interným i externým užívateľom, zabezpečuje vydávanie a distribúciu odborného časopisu, neperiodických odborných i popularizačných publikácií i materiálov.

Detské centrum - zabezpečuje multidisciplinárnu starostlivosť o postihnuté deti a ich rodiny, vrátane dennej výchovnej a vzdelávacej starostlivosti. Slúži ako experimentálna báza na overovanie nových postupov starostlivosti o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Metodicko-výskumný kabinet výchovného a psychologického poradenstva a prevencie – metodické vedenie a odborná pomoc zamestnancom školských, poradenských, preventívnych a špeciálnych výchovných zariadení. Tvorba koncepcie a systému fungovania výchovného a psychologického poradenstva a prevencie v rezorte školstva. Organizácia metodických seminárov a systematických sociálno-psychologických výcvikov, periodické vydávanie informačného bulletinu, tvorba metodických materiálov a ich poskytovanie relevantným zamestnancom škôl a školských zariadení.

Technicko-hospodársky úsek - riadi, vykonáva a vedie agendu rozpočtu a financovania, účtovnej a mzdovej evidencie, vedie operatívno-technickú evidenciu o majetku ústavu, obstaráva zásobovanie, nákup a údržbu investícií a ostatného majetku ústavu, zabezpečuje dopravu pre ústav a spravuje park dopravných prostriedkov, vedie pokladničnú agendu, ako aj archív účtovných dokladov.

Stav pracovníkov

Rok	Priemerný evidenčný počet zamestnancov	
	prepočítaný	vo fyzických osobách
2005	49	52
2006	48	51
2007	49	52

V priebehu roku 2007 neboli prijatí noví zamestnanci. Jedna zamestnankyňa nastúpila po ukončení rodičovskej dovolenky. V ústave pracujú 2 zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou, 12 zamestnancov so skráteným pracovným úväzkom.

V organizácii bol 40 hod. pracovný týždeň - pracovná doba bola od 8,00 - 16,00 hod.

Priemerná mesačná mzda

Rok	
2005	17 778
2006	19 743
2007	19 830

Veková štruktúra zamestnancov ústavu

do 20r.	21-30 r.	31-40 r.	41 -50 r.	51-60 r.	nad 61 r.
-	6	8	13	16	9

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov ústavu

ZŠ	SO	ÚS	VŠ
3	0	15	34

Kandidáti vied	- 9
PhDr.	- 11
Mgr.	- 12
Bc.	- 0

Aktivity na podporu rozvoja ľudských zdrojov

V oblasti vzdelávania zamestnancov ústavu sa uskutočnili nasledujúce aktivity:
Povinné vzdelávacie aktivity pre novoprijatých zamestnancov - novoprijatí zamestnanci absolvovali v rámci adaptačného procesu odbornú-praktickú prípravu, v rámci ktorej sa oboznámili s činnosťou všetkých útvarov a riešiteľských tímov.

Priebežné vzdelávanie

Priebežné vzdelávanie reagovalo na potreby praxe a zmeny v legislatíve alebo sa uskutočňovalo s cieľom prehĺbenia odbornosti zamestnancov.

V rámci priebežného vzdelávania sa zamestnanci zúčastňovali školení, odborných kurzov a v rámci ústavu seminárov pre odborných pracovníkov.

Prehľad školení v rámci priebežného vzdelávania:

Školenie	počet kurzov	spolu účastníkov
Odborný seminár – Novela zákona o dani z príjmu	1	1

Vzdelávanie pre oblasť riadenia verejných financií v systéme štátnej pokladnice“ Modul účtovníctvo štátu a samoaprávy podľa princípov medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor	1	1
Odborný seminár – Ročné zúčtovanie zdravotného poistenia	1	1
Konzultačný deň účtovníctva ku koncu roka	1	1
Odborný seminár – Financovanie projektov Z Európskych sociálnych fondov	1	1

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Keďže ústav uzatvoril na rok 2007 kontrakt so zriaďovateľom, túto časť Výročnej správy nespracúvame (v zmysle manuálu pre vypracovanie výročných správ).

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2007

Charakter činnosti ústavu (vedecko-výskumné aktivity) a povaha jeho produktov (nie sú obchodovateľné) predurčuje, že aj napriek príspevkovej forme hospodárenia je získavanie finančných prostriedkov nad rámec štátneho príspevku limitované. Výdavky ústavu sú preto takmer totožné s tým, čo mu zriaďovateľský rezort v rámci svojej rozpočtovej kapitoly vyčlení. Ústav nedostáva ani doplnkové prostriedky z Vedeckej grantovej agentúry, ktoré sú určené len pre rozpočtové organizácie. Okrem štátneho príspevku ústav získal od Protidrogového fondu financie na 3 projekty účelovo viazané na úlohu N-2, v rámci ktorej sa poskytovali metodické a školiace služby pracovníkom školských zariadení pôsobiacim v oblasti prevencie a psychologického a výchovného poradenstva. Z Úradu vlády SR boli ústavu poskytnuté prostriedky na realizáciu medzinárodného prieskumu ESPAD a TAD zameraných na zisťovanie výskytu drogových a tabakových závislostí. Ďalšie finančné prostriedky ústav získal z Európskeho sociálneho fondu vo forme nenávratného finančného príspevku na riešenie 2 projektov v rámci SOP Ľudské zdroje.

Niektoré úlohy ústav plnil v spolupráci s organizáciami tretieho sektoru, ktoré sa čiastočne podieľali na ich financovaní resp. zabezpečovali nákup dlhodobého i spotrebného materiálu (občianske združenie Priatel'ia Detského centra, občianske združenie Prevencia). Bez tejto spolupráce by niektoré úlohy nebolo možné plniť, príslušné financie však neprechádzajú cez účtovníctvo VÚDPaP-u, občianske združenia ich investovali priamo.

V roku 2007 sa zvýšil počet zamestnancov o dvoch absolventov jednodoborového štúdia psychológie tak, aby bol blízky optimálnemu stavu. 51 zamestnancov riešilo 14

výskumných, 15 nevýskumných a 5 operatívnych úloh. Dosiachnuté výsledky pozitívne hodnotili:

1. zriaďovateľský rezort na pravidelnom kvartálnom hodnotení plnenia kontraktovaných úloh za účasti jeho zástupcov
2. odborná verejnosť, vrátane zahraničnej (vyžiadané prednášky a referáty),
3. laická verejnosť využívajúca aplikačný rozmer získaných poznatkov.

Uvedené okolnosti plnenia poslania ústavu z pohľadu vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie navodzujú globálnu požiadavku prehodnotenia podpory činnosti vedecko-výskumných pracovísk so zreteľným zámerom zvýšenia ich materiálneho i morálneho ohodnotenia zo strany štátnych orgánov tak, aby rozvoj vedy a techniky korešpondoval so snahou o paritné postavenie Slovenska v Európe. Vo svetle zvyšovania ekonomického potenciálu SR sa žiada zvýšiť podiel HDP určeného na vedu a výskum na úroveň ostatných členských krajín Európskej únie.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Identifikácia podmienok psychického vývinu detí a mládeže vedecko-výskumnou činnosťou a napomáhanie optimálnemu priebehu tohto vývinu je nosným poslaním, ktoré definuje hlavných užívateľov výstupov, produktov a služieb ústavu. Sú nimi nasledovné inštitúcie, organizácie i skupiny fyzických osôb:

1. **Orgány štátnej správy v školstve.** Ministerstvo školstva ako zriaďovateľský rezort hradí prevažnú väčšinu nákladov na činnosť ústavu. Zároveň je bezprostredným odberateľom 20,6% výstupov ústavu.
2. **Školy, školské zariadenia a ich zamestnanci.** Výstupy smerujúce priamo do pedagogickej, výchovnej, poradenskej a preventívnej praxi predstavujú 24,3%. Jedná sa o väčšinu výstupov z nevýskumných úloh. Náklady na ne sú hradené zo štátneho príspevku. V súčasnej situácii nedostatku prostriedkov v školstve nie je aktuálne, aby si konkrétna škola (alebo jej zriaďovateľ - krajský úrad alebo samospráva obcí) objednala za úhradu psychologický výskum, psychologické vyšetrenia detí pre výber do výberových tried, vzdelávanie pedagogických pracovníkov pre prácu so špecifickými skupinami žiakov, vypracovanie individuálnych vzdelávacích programov pre deti so špeciálnymi edukačnými potrebami a podobne.
3. **Vedecká komunita a odborná verejnosť.** Výstupy k tejto skupine odberateľov predstavujú najväčšiu časť – 37,9%, čo je vzhľadom na vedecko-výskumný charakter ústavu prirodzené. Zahŕňajú publikovanie monografií, odborných štúdií a publikácií, vydávanie odborného periodika i neperiodických odborných materiálov a účasť na odborných podujatiach. Hoci ide o veľmi podstatnú časť výstupov, vedecká komunita nie je „odberateľom“ v trhovom zmysle slova – sama musí byť dotovaná, nemôže teda byť zdrojom príjmov VÚDPaP-u.
4. **Deti so špeciálnymi edukačnými potrebami a ich rodiny.** Okrem nepriameho profítu (prostredníctvom škôl a školských zariadení) poskytuje ústav tejto skupine odberateľov aj priame služby (najmä prostredníctvom Detského centra VÚDPaP a Psychologickej

poradne pri VÚDPaP-e). Tieto služby predstavujú 17,2% všetkých produktov a sú poskytované zadarmo.

5. **Psychológovia zaoberajúci sa deťmi a mládežou.** Poznatky a informácie získavajú prostredníctvom výstupov z bodu 3. Ústav poskytuje možnosť odborných stáží a konzultácií. Vzhľadom na insolventnosť zamestnávateľov tejto skupiny odberateľov je činnosť vykonávaná bez úplaty.
6. **Vysoké školy a vysokoškolskí študenti.** Stáže, odborné praxe, výberové prednášky, vedenie ročníkových, postupových a diplomových prác nie sú súčasťou Plánu hlavných úloh VÚDPaP-u. Ich percentuálne vyčíslenie preto neuvádzame. Pre budúcich psychológov, špeciálnych a liečebných pedagógov i sociálnych pracovníkov sú mimoriadne dôležité. Vysoké školy nemajú prostriedky, aby si tieto služby vo VÚDPaP-e objednali a ústav ich preto poskytuje zadarmo z profesionálnej solidarity.
7. **Laická verejnosť.** Je nepriamym odberateľom nemateriálnych hodnôt vytvorených vo VÚDPaP-e, pokiaľ sú sprostredkované printovými i elektronickými médiami, v menšej miere samotnými pracovníkmi formou osvetových besied a popularizačných prednášok. Tieto výstupy nie sú plánované, ich percentuálne zastúpenie neuvádzame.